

¹³⁸ Int. Quando factus recipit effectum Baptis-
mi? Resp. quando se pœnitent de fictione, quia tunc fit
filius Regni, & non obligatur amplius ad recipien-
dum Baptismum, ad hoc ut sit filius Regni, quia
præceptum impleuit de recipiendo Baptismo, & po-
test dici baptizatus non in Christo, sed in Christi no-
mine. *ibid. l. G. H.*

¹³⁹ Int. Quid acquiritur per Baptismum? Resp.
multa bona acquiruntur, sed baptizatus præcipue
per Baptismum induit Christum, id est, adscribitur
familiae Christi. *Scot. ibid. l. H.*

¹⁴⁰ Int. Vtrum Iustificati teneantur ad rece-
ptionem Baptismi? Resp. quod quando Baptismus
fuit promulgatus per modum præcepti, quilibet
tunc iustificatus qualcumque tenebatur ad Ba-
ptismum, dummodo non fuerit cum illo à Deo spe-
cialiter dispensatum, tenerur, inquam, ad illum af-
fectus, & pro loco, & tempore tenetur effectu; si
permanescit Viator, & hoc, quia in tali promulga-
tione nullus excipitur. *Scot. 4. sent. d. 4. q. 6. lit. A.*

¹⁴¹ Int. Quare Iustificatus etiam tenetur ad Ba-
ptismum? Resp. quia quilibet Viator tenetur esse
membrum Ecclesie militantis, non solum in scien-
tia Diuina, sed etiam quantum ad notitiam alio-
rum membrorum, cum quibus debet communicare
proper obseruantiam legis, & eos non scandalize-
re, sicut ficeret, si non reciperet Baptismum; nam
alij haberent occasionem iudicandi ipsum contem-
nere communatem. *Scot. ibid. l. A.*

¹⁴² Int. Vtrum Apostoli fuerint baptizati? Resp.
potibile est illos esse baptizatos; nam fuerunt Sa-
cerdos, & Ordo Sacerdotij, saltem de congruo;
supponit Baptismum. *Extra de Presbitero non bap-*
tiz. cap. 3. Veniens ad Apostolicam sedem; nec vide-
tur Christus cum Apollinis dispensasse, cum nulla
fuerit necessitas dispensandi. Scotus 4. sententiæ dist.
4. quæst. 6. lit. B.

¹⁴³ Int. Vtrum Beata Virgo Maria fuerit bapti-
zata? Resp. affirmatiæ, tenendum est, nisi forte il-
la fuisset excepta ab illa lege, ac de ea fuisset ratio
dispensandi, quia forte habuit (ut alibi dictum est)
in conceptione filii illam plenitudinem gratiæ, ad
quam Deus disponuit illam peruenire. *Scot. ib. l. B.*

¹⁴⁴ Int. Vtrum baptizatus Baptismo sanguinis,
si poitea remaneat Viator, teneatur baptizari Bap-
tismo huminis? Resp. affirmatiæ; tenetur enim
effectu, & effectu pro loco, & tempore; si autem fue-
rit ille Baptismus completus, non tenetur, quia
Sacra menta non habent locum, nisi pro statu viae.
Scot. ibid. l. C.

¹⁴⁵ Int. Vtrum Iustificatus frustra recipiat Bap-
tismum? Resp. negatiæ, quia tunc gratia, augetur,
dummodo prius non peruererit ad terminum, &
si forte prius peruererit, additur ibi meritum obe-
diendo præcepto Diuinos nec tunc signum esset fal-
sum, sed verum non respectu gratiæ infieri, sed
inesse, & ob id nulla penitus iniuria fieret Sacra-
mento, quo etiam significaretur ablutio à peccato
tam-

tamquam infienda, quantum est ex parte Sacra-
menti, si aliquod peccatum incurret, a quo anima
esset abluenda. *Scot. ibid. I. C.*

146 Int. An passio Christi æqualiter fuerit pro
omnibus? Resp. quod pro nobis efficacius fuit, quam
pro Patribus veteris legis, quia obsequium præsti-
tum ad maius bonum retribuendum, & magis ac-
ceptatur, quam beneficium præsum: sicut Passio
Christi, quæ pro illis fuit prævia, & pro nobis ex-
hibita. *Scot. 4. sent. dist. 4. q. 7. I. C.*

147 Int. Baptizati æqualiter ne recipiunt Baptis-
mum? Resp. quod loquendo in ordine ad Deum,
qui prædestinavit electos ad certum gradum glo-
riæ antecedenter ad determinationem talis signi,
potest esse maior gratia baptismalis in uno, quam
in alio, & hoc speciali bencuolentia Diuina: Vel
potest dici, quod ex parte causæ principalis, nempe
Dei, effectus Baptismi regulariter est æqualis lim-
pliciter in omnibus; si vero loquatur de causa me-
ritoria, potest dici, quod illa scilicet Christus ef-
ficacius operatus sit ad gratiam in uno, quam in
alio, & sic Baptismi gratia non sit æqualis. *Scot.
ibid. I. A. B. C.*

148 Int. Vtrum fuerit æqualis gratia in Circum-
cisione, sicut in Baptismo? Resp. quod non propter
inæqualem applicationem causæ meritoriae ad eos,
qui recipient Baptismum, & ad illos, qui recepe-
runt Circumcisionem. *Scots ibid. I. C.*

149 Int. Vtrum baptizati ante Passionem, & ba-
ptizati

ptizati post Passionem Christi recipiant æqualem
gratiam? Resp. potest dici, quod sit inæqualis propter
inæqualem applicationem causa meritoriae, quæ, vt
dictum est, fuit Christus. *Scot. ibid. I. C.*

150 Int. Vtrum in ordine ad suscipientes Baptis-
mum, scilicet pueros, sit gratiae inæqualitas? Resp.
quod loquendo inter parvulos non potest esse inæ-
qualitas, quia nullum motum habent ad gratiam
ex parte sui recipiendam, tamen respectu Paren-
tum, vel Ministrantium, vel Baptismo assistentium,
propter quorum merita Deus potest conferre vni
parvulo maiorem gratiam, quam alteri, ratione
meriti, non virtute Sacramenti, tunc potest esse
inæqualitas; quod patet de B. Nicolao, cui Paren-
tes orationibus meruerunt maiorem gratiam, quæ
erat in parvulo tam mirabilis effectus, vt duobus
diebus in Hebdomada vnica tantum lactatione con-
tentus maneret; hinc optandum est magis puerum
baptizari à bono Sacerdote, quam à malo. *Scot. 4.
sent. dist. 4. q. 7. I. D.*

151 Int. Quid dicendum de adultis? Resp. affir-
mativè, quia adulti possunt esse inæqualiter dispo-
siiti per motum proprium, & sic recipere inæqua-
lem gratiam, quia in Sacramento confertur gratia,
secundum proportionem dispositionis in suscipien-
te, quæ potest esse inæqualis, & sic inæqualis effec-
tus. *Scot. ibid. I. E.*

152 Int. Vtrum sit inæqualitas gratiae inter par-
vulum, & adultum? Resp. affirmativè, quia parvum

Ius nullum habet meritum: Adultus vero quantumcumque tenuerit voluntatem, dum ramen consentiat recipere Sacramentum, nec ponat aliquem obicem, videtur habere meritum proprium, & sic erit magis dispositus, & maiorem gratiam recipiet. *Scot. ibid. l. E. F.*

153. Int. An melius sit recipere Sacramentum Baptismi a bono Sacerdote, quam a malo? Resp. affirmatiue, quia orationes Sacerdotis boni, quas multas facit ante, & post Baptismum, magis exaudiuntur, & valent illi pro quo sunt, quam orationes Sacerdotis mali. *Scot. ibid. l. D.*

154. Int. Vtrum peccata venialia causet indispositionem in adulto? Resp. negatiue, quia veniale peccatum non prohibet gratiam infundi, nec etiam actum meritorium simul habere, & sic non causet indispositionem; tamen actus ille cum peccato veniali potest esse minus intensus, & ideo minus meritorius, quam foret sine illo. *Scot. ibid. l. F.*

155. Int. A quo Baptismus magis dependet, a conferente, vel a suscipiente? Resp. quod quantum ad esset Sacramentum, magis dependet a ministro, in quo requiritur intentio, sed quantum ad inaequitatem effectus dependet a suscipiente, scilicet adulto. *Scot. ibid. l. G.*

156. Int. Quid faciendum de pueri exposito? Resp. quod si inueniatur parvulus cum aliquibus signis certis, quod non sit baptizatus, sicut solent

lent facere mulierculæ, quæ parvulo apponunt sal, sicut fit illis, qui deportantur ad baptizandum tunc absque aliqua habitatione baptizandus est absolute, si autem talia signa non inueniuntur, nec potest haberi certitudo per viciniam, vel per testimonium fide digni, quod sit baptizatus, tutius est illum baptizare, utens illa forma conditionata, ut habetur extra de Baptismo, eius effect. cap. 2. de quibus dubium est. *Scot. 4. sent. dist. 4. quest. 8. l. A.*

157. Int. Vtrum parvuli Hebreorum, & infidelium sint inuitis parentibus baptizandi? Resp. affirmatiue; Princeps enim, cui tales infideles in regimine Republicæ sunt subiecti, posset hoc facere; nam in parvulo Deus habet maius dominium, quam pater; Princeps igitur debet auferre parvulos a dominio parentum, & zelare pro domino seruando supremi Domini, Iesu Christi, & sic applicare, illos parvulos cultui Divino, quod non potest fieri sine Baptismo, & sic, si Princeps hoc faceret cum bona cautela, ne scilicet parentes prius cognolentes hoc, pueros occiderent, & quod baptizatos faceret religiosè educare, bene faceret. *Scot. 4. sent. dist. 4. q. 9. l. A.*

158. Int. Vtrum parentes infideles essent cogendi ad Baptismum? Resp. quod bene, immo religiosè fieret, si ipsi parentes cogerentur minis, & terroribus ad suscipendum Baptismum, & conferuandum postea suscepimus, quia quamvis non essent

veri fideles in animo, tamen minus malum esset eis, non posse impunè legem suam illicitam seruare, quam posse eam libere seruare, & filij eorum in tertia, & quarta generatione essent verè fideles, quod fuit commendatum in Concilio Toletano, quando temporibus religiosissimi Principis Astebuci infideles ad Christianitatem coacti sunt.

Scot. ibid. l. A. B.

159 Int. Quid faciendum esset pro veritate prophetæ Isaïæ cap. 9. quam recitat Paulus ad Rom. cap. 10. *Reliquia Israël conuertentur in fine?* Resp. quod sufficit aliquos paucos in aliqua insula sequestratos permitti legem suam seruare, de quibus tandem adimpleretur propheta prædicta, reliqui vero essent coarctandi ad fidem suscipiendam. *Scotus 4. dist. 4. q. 9. l. B.*

160 Int. Quodnam bonum ex hoc sequeretur? Resp. præter quod dictum est, sequeretur, quod non tanta multitudo adhæreret Antichristo, ut Dominus Iesus dixit Ioan. cap. 5. *Ego veni in nomine Patris mei, & non accepisti me; si autem alius venerit in nomine suo, illum accipietis.* Sic igitur illi subuenti sunt, quod non heret, si prius eorum parentes fuissent Christiani; Et licet deinde viva destructione Antichristi: illi qui adhæserunt conuertentur; tamen pro tam paucis, & tardè conuertendis, non oporteret tot Iudeos in tot partibus mundi, tantis temporibus sustinere in lege sua persistere, quia finalis fructus de eis Ecclesiæ est, & erit modulus. *Scot. ibid. l. A. B.*

161 Int.

161 Int. Vtrum malitia ministri impedit conseruare verum Baptismum? Resp. negatiuè, dummodo malitia culpa malus minister seruet modum Ecclesiæ; nec ad probandum, hoc est alia ratio nisi quia sic Deo placuit instituere Baptismum, ne minister malitia Sacramentum, nec eius effectum impedit; nam Deus assistit tali signo practico independenter, & antecedenter ad conditionem Ministri; at si loquamur de malitia quatenus Minister non intendit conferre Sacramentum, tunc utique impedit. *Scotus 4. sent. dist. 4. q. 4. l. K. & dist. 5. q. 1. l. A.*

162 Int. Quid resultaret si malitia ministri impedit? Resp. quod tunc Baptismus non esset in magnum remedium viatorum, quia nullus potest esse certus de alterius bonitate, & sic non esset certus se recepisse Baptismum, quod est inconveniens. *Scot. ibid. l. A.*

163 Int. Quid agendum, cùm quis non sit certus de intentione Ministri? Resp. hoc non obstare, quia probabiliter præsumi potest, quod Minister talem actum exercens, intendit facere illud, ad quod actus secundum se ordinatus est, quod non potest dici de sanctitate, vel bonitate Ministri, *Scot. 4. sent. dist. 5. quaest. 1. l. A.*

164 Int. Vtrum baptizatus ab heretico sit rebaptizandus? Resp. quod si hereticus baptizet informa, & intentione Ecclesiæ nihil obest paruum, nec quantum ad Sacramentum, nec quantum ad ef-

ad effectum, & sic non est iterum baptizandus, nec obstat de Cypriano Martyre, qui alteri sustinuit, quia non fuit hoc punctum suo tempore definitum & ideo non peccauit, nisi venialiter nimis persistendo in hac opinione, nulla auctoritate, vel ratione cogente, quamvis oppositam sententiam paratus esset affirmare, si Ecclesia determinaret. *Scot. ibid. l. B. C. D.*

165 Int. Vtrum recipiens Baptismum à malo Sacerdote peccet mortaliter? *Relip.* quod loquendo de malo ministro, puta, præciso totaliter, scilicet ab heretico & schismatico, vel de tali ad tempus, scilicet ab excommunicato, potest, & debet adulterus recipere Baptismum à tali præciso, si alium ministrum non inveniat, nec possit habere; at si loquamur de parvulo, si urget periculum mortis, patet eius debet à tali præciso, si nullus alius possit haberet, vel aliis expectari, baptismum petere; nimis enim durum est dicere, quod teneatur parvulum suum perpetuo damnari permettere, cum possit habere aliquem, qui cum baptizeret, cum salvetur, à quocumq; baptizetur, etiam si paganus baptizaret, secundum illud de *Consecrat.* *dist. 4. can. 23.* *Romanus Pontifex, & can. 26.* Baptismus talis; quia, ut dicit August. Non exborret columba ministerium malorum. *Scot. 4. sent. dist. 5. q. 2. l. B. C.*

166 Int. Vtrum excommunicatus videns parvulum non baptizatum in periculo mortis, possit eum baptizare? *Resp.* affirmatiuè; nam si talis præcibus habens

habens panem videat fame morientem, debet subuenire, multò magis debet illi subuenire in tali casu cùm quis magis tencatur diligere vitam eius spiritualem, quam corporalem. *Scot. 4. sent. dist. 5. q. 2. l. A.*

167 Int. Vtrum à malo Sacerdote, scilicet vitæ scandalosæ, & notoriæ possit quis recipere Baptismum? *Resp.* quod si talis malus Sacerdos notoriæ malus, facit Parochus, & Curatus, competat ex officio conferre Baptismum, potest ab eo quis Baptismum recipere, & non peccat; Si autem non est Curatus, debet alium querere, & si melior non inuenitur, potest ab illo Baptismum recipere. *Scotus ibidem l. D.*

168 Int. Vtrum sit melius recipere baptismum à bono Laico, quam à malo Sacerdote? *Resp.* quod melius est recipere à malo Sacerdote, quia hoc officium ei datum est ab Ecclesia ad ministrandum, quod non est datum Laico. *Scot. ibid. l. E.*

169 Int. Vtrum petens Baptismum à malo Sacerdote sit causa peccati, quia petit illum actum, à quo non potest exerceri sine peccato? *Resp.* negatiuè; quia petens Baptismum non cooperatur Sacerdoti directè ad peccatum mortale, quia petit sibi actum debitum, qui actus possit etiam solvi sine peccato, si Sacerdos contereretur; vnde quantum est ex parte petentis magis necessitat Sacerdotem ad penitendum, quam ad actum peccandi; Si vero ille non peniteat, nihil imputandum est petenti,

petenti, quia petit, non in quantum est peccatum, sed in quantum debitum. *Scot. 4. sent. d. 5. q. 2. I.G.*

170 Int. Vtrum possit recipi Baptismus a simoniaco? Resp. quod si Sacerdos petat pretium pro actu Baptismi, tunc fit simoniacus perfecte, & ab eo nullo modo Baptismus est recipiendus, quia peccaret mortaliter, esto quod nullus esset in Provincia, qui posset cum baptizare, & quamvis parvulus esset in periculo damnationis, nihilominus, dum non posset Pater, vel alter exponens eum baptizare, vel quia mancus, vel quia mutus esset, debet dimittere parvulum mori sine Baptismo, quia non sunt facienda mala, ut inde cveniant bona, & quilibet debet magis diligere se ipsum, quam proximum, & per consequens magis in se ipso vita re peccatum mortale, quam in alio damnationem, quamvis talis casus de difficulti contingat. *Scot. ibid. l. H. I.*

171 Int. Quid esset agendum in tali casu ad vietandam simoniam? Resp. posset tunc offerens, & exponens emere a Sacerdote aquam, quamvis esset consecrata, non habendo respectum ad consecrationem, sed quia tantum illa aqua valet, quantum non consecrata, quomodo licet vendere Calicem consecratum nullo modo habendo oculum ad emendum, vel vendendum consecrationem. *Scot. 4. sent. d. 5. quasf. 2. l. I.K.*

172 Int. Si Sacerdos intenderet vendere actum baptismonis, quid esset agendum? Resp. quod

tunc

tunc offerens posset emere illum actum, non in quantum est actus Sacramentalis, sed intendens laborem Sacerdotis in illo actu. *Scot. ibid. l. K.*

173 Int. An aliquis debeat ministrare Sacramentum Baptismi, quando presumitur baptismationem virgere in periculum vitae corporalis eius, qui suscipit? Resp. quod non, quando presumptione de morte illius est certa ex signis certis, ut si quando ad baptizandum deberet parvulum in puteum projicere, quia tunc peccaret mortaliter; secus autem dicendum est, si non est mortis certa presumptione. *Scot. 4. d. 5. q. 3. l. A.*

174 Int. An puer sic submersus in puteum, esset baptizatus? Resp. quod talis non esset baptizatus, quia baptismalis ablutio est ordinata ad vitam, & non ad mortem; talis autem demersio potius esset ad mortem quam ad vitam, & ideo nihil faceret. *Scot. ibid. l. A.*

175 Int. Quid esset agendum, ut puer baptizetur? Resp. quod si non habeatur vas ad aquam hauriendam, dimittendus est pannus aliquis in puteum, & ex eo exprimenda est aqua, ut talis puer baptizetur. *Scot. ibid. l. A.*

176 Int. Si adultus, vel parvulus esset in articulo mortis, quid esset agendum? Resp. quod si dubitaret de acceleratione mortis, illum baptizando, & ob id nollet cum baptizare, tunc Sacerdos haberet conscientiam erroneam, & tunc si nullus aliis minister adeset, deberet illam conscientiam

erroneam deponere, & parvulum baptizare, ne
damnaretur, quia de necessitate salutis magis te-
netur ad vitam aeternam, quam ad vitam tempo-
ralem; nam sicuti peccaret, non salvando in casu
necessitatis vitam eius temporalem, v. g. permit-
tendo cum subvoergi, nolendo ei manum porrige-
re ad extrahendum, multo magis peccaret morta-
liter, permittendo illum damnari propter defectum
Baptismi. *Scot. 4. sent. dist. 5. q. 3. l. A.*

177 Int. Quis baptizando cum tali conscientia
erronea, peccaret ne? Resp. affirmatiue, peccaret
mortaliter, qui secundum conscientiam erroneam
faceret homicidium, & ideo debet dimittere illam
conscientiam erroneam, quia presumptio est fa-
tua, & irrationalis, quia non multum noceret,
etiam grauiter infirmo parum aspergi de aqua,
nam si aqua frigida noceret, saltem non noceret
aqua tepida; Parvuli enim aqua tepida balneantur.
Scot. ibid. l. B.

178 Int. Vtrum baptizans cum ita conscientia
erronea, si postea sequatur mors, sit irregularis?
Resp. minimè esse irregularem, quia non est vere
homicida, tamen post mortem illius sic baptizati,
stante illa conscientia erronea, debet se habere
tamquam irregularēm, quia se habet tamquam
homicida, sed cessante tali conscientia erronea, non
oportet dispensationem, quia numquā fuit vere
irregularis; nulla enim lex Ecclesiastica reddit ir-
regularēm, nisi vere homicidam. *Scot. ibid. l. C.*

179 Int.

179 Int. Quis debet cauere potius à baptizando
infirmum constitutum in articulo mortis. Cleri-
cus, an Laicus? Resp. neuter debet cauere, quia
neuter transgreditur praeceptum Divinum de non
occidendo; tamen stante tali conscientia erronea,
Clericus haberet plura retractiva à tali Baptismo,
pura & peccatum mortale, & irregularitatem, non
sic Laicus. *Scot. ibid. l. D. E.*

180 Int. Vtrum solus Sacerdos possit baptizare?
Resp. quod si loquatur ex necessitate, etiam Lai-
cus potest baptizare; si vero ex officio, solus Sa-
cerdos, quia per Baptismum recipitur baptizatus
in Collegium Ecclesiae militantis, quæ receptio
pertinet & ad praesidentem, & ad habentem au-
toritatem in Collegio, & ideo magis competenter
Episcopo, qui maiorem habet auctoritatem, sed
propter paruitatem Episcoporum, & multiplicita-
tem baptizandorum, regulariter conceditur Sa-
cerdotibus. *Scot. 4. sent. dist. 6. quest. 1. l. D.*

181 Int. Quot modis fit Baptismus? Resp. tribus
modis, scilicet per motionem corporis ad aquam,
scilicet immersendo, vel per motionem aquæ ad
corpus, scilicet perfundendo, vel aspergendo.
Scot. ibid. l. A.

182 Int. Quot requiruntur conditiones in Mi-
nistro baptizante? Resp. tres conditiones, scilicet
quod habeat virtutem motuam, virtutem locuti-
um, & ratiocinativa, scilicet usum rationis; pri-
ma requiritur ad abluendum; secunda ad verba
formæ

formæ proferendum; tertia ad intendendum; ideo vel mancus, vel mutus, vel demens non potest baptizare. *Scot. ibid. l. A.*

183 Int. Vtrum Angelus bonus possit baptizare? Resp. quod Angelus potest baptizare in corpore assumpto, cum habeat illas tres conditiones, nec esset baptizatus ille iterum baptizandus, quia tunc faceret ex Dei præcepto, sicut de Michaele Archangelo, qui prohibuit Episcopo dedicare Ecclesiam suam in Monte Gargano, assertens a se dedicatam fuisse. *Scot. ibid. l. B.*

184 Int. Vtrum Angelus malus possit baptizare? Resp. affirmatiue, ut dictum est de Angelo bono, dummodo constaret hoc reuelatione Diuina, sine qua non esset ei credendum; tum quia Deus non ministrat Sacraenta salutis per exclusos finaliter a salute, tum quia, si non esset a Deo coarctatus propter inimicitiam, potius procuraret parvuli damnationem, eum baptizando incompletè, & imperfectè. *Scot. ibid. l. B.*

185 Int. Cui magis congruit baptizare? Resp. Homini viatori magis congruit, quia institutor Baptismi fuit homo, nempe Christus Dominus; tum quia in Sacramento est aliquod sensibile, & aliquod spirituale, & ideo magis ministro, qui sensu, & intellectu viri, conuenit, quam Angelo qui est pure spiritualis; similiter quia per Baptismum aliquis adscribitur Ecclesiæ militati, ergo magis congruum est hoc fieri per aliquem in illa Ecclesia existentem. *Scot. 4. d. 6. q. 1. l. C.*

187 Int.

187 Int. Vtrum duo Sacerdotes possint simul vnum baptizare? Resp. affirmatiue, possunt duo Sacerdotes vnum baptizare, quorum quilibet facit totum Sacramentum, quia non est verisimile, quod unus faciens annulet factum alterius. Et si dicatur, quod unus effectus non potest dependere a duabus causis totalibus? Resp. quod verum est de causis inducentibus formam effectiue in materiam, quomodo non se habent Sacerdotes, qui solum sunt Ministri; Deus enim est causa inducens formam, scilicet gratiam. *Scot. 4. d. 6. q. 1. l. B.*

188 Int. Quare duo Sacerdotes non possunt simul vnum baptizare, alter illorum abluedo, & alter verba dicendo, cum ablutio, & prolatio sint duo distincta? Resp. idcirco non possunt, quia nec ablutio per se sola, nec prolatio per se sola est aliquid abolutum, sed bene una cum altera sunt aliquid, quæ non possunt, nisi ab uno effidente fieri propter ordinationem principalis agentis, scilicet Dei, qui sic instituit, ut hoc signum non esset efficax, nisi totaliter ministretur ab eodem. *Scot. ibid. l. N.*

189 Int. Vtrum uterque simul abluiens, sit uterque causa totalis? Resp. quod neuter est causa totalis illius ablutionis, quomo locumque fiat ablutio, quia vel immerfio, vel infusio, vel aspersio fit uno motu cauato a virtute motu amborum, sicut patet de duobus portantibus vnum pondus, quod alter solus portare posset. *Scot. ibid. l. C.*

190 Int.

190 Int. Quid dicendum est de forma ab utroq; prolata, esset ne altera illarum prolationum superflua? Resp. difficile est, quin altera prolationum superfluat, ita quod, verba ab uno prolata non sint per se pars vnius Sacramentis, sed quemam sit superflua, & cuius Sacerdotis proferentis, difficile est assignare, quia est eadem ratio pro utroque: tamen secundum Scotistas dicitur, quod baptizatio, vel huius, vel illius valet, illius scilicet, cuius baptismationem Deus acceptauit, sed determinat, cuius baptismatio valeat, nobis penitus incertum est, solus Deus nouit, & cui voluerit reuelare. *Scot. 4. sent. dist. 6. q. 2. l. C.*

191 Int. Vtrum sic baptizatus a duobus, esset bis baptizatus? Resp. negatiuè, quia Sacramentum Baptismi magis est baptismatio passiuæ, quam actiuæ, quia baptizatus propriè suscipit Sacramentum, & suscipit propriè ablutionem passiuam, & non actiuam; modo plurificata baptismatione actiuæ, non plurificatur passiuæ, nec Baptismus, quia ablutione passiuæ est vna, & sic tali modo baptizatus non potest dici bis baptizatus. *Scot. ibid. l. D.*

192 Int. Vtrum si essent duo Sacerdotes, quorum alter ablueret, alter vero verba proferret, vere baptizaretur? Resp. negatiuè, nec talis esset vere baptizatus, nec est alia ratio, nisi institutio Dei, qui sicut voluit esse vnum principale agens, ita voluit habere vnum Ministrum in collatione integræ Sacramenti, aliter alter illorum esset me-

dax

dax, dicendo: *Ego te baptizo, &c.* cum ipse non baptizaret. *Scot. ibidem l. E.*

193 Int. Vtrum si vterentur forma Græcorum dicentium: *Baptizetur seruus Christi*, vere baptizaret? Resp. minimè, quia illa forma non est simplificer depræcatio, sed efficax operatio, vt sit sensus, per istum actum meum circa talet baptizetur ille, & sic neque illi baptizarent. *Scot. ibid. l. E.*

194 Int. Vtrum unus Sacerdos plures simul aspergens, vel fundens, & simul proferens verba in numero plurali, dicendo: *Ego vos baptizo*, vere baptizaret? Resp. quod utique baptizat simul plures, sed quia non seruat fomam impositam sibi ab Ecclesia, peccat mortaliter; nisi forte esset tanta necessitas, quod imminetur mors omnium illorum, vel quando singulos baptizando sigillatim, aliquis eorum foret mortuus antequam alios baptizascer. *Sot. 4. sent. dist. 6. q. 2. l. F.*

195 Int. An tali in casu excusaretur Minister baptizans a peccato mortali? Resp. quod quamvis videatur dubium, videtur tamen rationabile ipsum excusari, quia ex quo fuit in potestate Ecclesiae determinare istam formam ad illa verba; *Ego te baptizo*, non videtur, quod ipsa voluerit ita præcise coarctare aliquem ad illam formam, vt per hoc alicui precluderetur via salutis, sicut aduceret in casu, si ille Minister nollet, & non posset baptizare ea forma: *Baptizo vos*, ob peccatum mortale committendum. *Scot. ibid. l. H.*

Int. 196

196 Int. Vtrum in tali casu essent plures, vel unus Baptismus? Resp. quod tenendo Sacramentum Baptismi esse passiuam baptismationem, potest dici, quod essent plures Baptismi, & licet forma sit una, semel tantum prolati, tamen ly *vos*, ut dicunt Grammatici, includit in se singulare pluries geminatum, & forma illa non est impliciter una. *Scot.* *I. G.*

197 Int. Quid agendum in baptizando Monstrum? Resp. quod debet fieri diligens inquisitio antequam baptizetur, ut habeatur distinctio personarum, scilicet si fuerint due vel ne; & taliis inquisitio potest haberi, vel ex patribus corporis, ut si sint duo capita, vel duæ spine dorsi, vel duo corda, de quibus sit principale iudicium. *Scot. ibid. I. I.*

198 Int. Vtrum signum de duobus capitibus possit esse certum? Resp. non potest esse omnino certum, quia possibile est aliquam Cellulam in matrice esse perforatam per totam, præsertim in parte superiori, & tunc concurrerent partes seminis, cadentes in diuersis incastraturis matris, pro tota parte inferiori, & tunc distinguerentur in parte suprema, & ibi formarentur duo capita, cum tamen reliqua materia non sufficeret, nisi pro formatione unius personæ. *Scot. 4. sent. dist. 6. q. 2. I. I.*

199 Int. Quodnam est signum evidensimum distinguendi in Monstro? Resp. est per actum intellectus, & voluntatis; nam si sint duæ animæ, non est necessarium unam seire quicquid scit alia, &

velle

velle quicquid vult alia, sed numquam, vel raro accidit duas esse animas, quin duo etiam sint capita, licet non esse conuersi; quando igitur deprehenditur intellectum diversitas, & voluntatum, ut velle, & nolle, tunc dicendum, quod sint duas animæ, sicut de monstro adulto narratur in Francia, quod habebat duo capita, quorum unum expressit nolle de eo, de quo aliud expressit velle; unum enim voluit continere, & sobrie vivere, & aliud jactiuiare, & crapulari, & cum unum per os suum excederet, reliquum clamabat se grauari. *Scot. ibid. I. K.*

Ipsa pariter die 30. Octob. anni 1647. Velitis videlicet monstrum bicorporeum duorum masculorum, quorum unus vocabatur Lazarus, alter Ioannes Baptista Coloredo Ianuensis, 33 annorum: Lazarus erat vir humana perfectione formatus, varijs linguis loquebatur ambulabat, ac omni humano membro ueebatur; Ioannes vero erat illi coniunctus in ventre cum magno capite, sed pendente, cum naso, ore, & clausis oculis, cum pilis in barba, atque cesarie duobus brachis, sed paruis manibus, & trium digitorum, cum vnicâ crure, ac pede quatuor digitorum, ac cum generationis organos erat minimi sensus, solummodo tactus, passiue, non nihil actiue; Lazarus tantum pro vitroque cibum sumebat, & omnes vitales actus exercebat, quem etiam alloquenter sapientius Ioannes Baptista pungebat.

200 Int. Quid igitur agendum est de tali monstru? Resp. quod si potest haberi talis certitudo, quod sint partes pertinentes ad distinctas personas, debet una pars, & altera perfundi cum reiteratio-ne formae in singulare super utrumque; Si autem talis certitudo haberi non possit, baptizandus est; saltem in illis partibus, quae principaliter perti-nent ad unum, cum prolatione formae in singula-ri, postea abluendae sunt aliae monstri partes, quae non videntur principaliter, pertinere ad illum pri-mum, & hoc cum forma, quae seruanda est in illis, de quibus est dubium, ut ponitur extra de Baptis-mo eius effecti. cap. 2. De quibus dubium. Scot. 4. sent. dist. 6. q. 2. l. L.

201 Int. Vtrum si Sacerdos credens baptizare unam personam, baptizaret aliam, illa esset vere baptizata? Resp. affirmatiue, dummodo haberet intentionem baptizandi personam sibi praesentem; non enim requiritur mutuus, & voluntarius con-tractus in hoc Sacramento, sicut in Matrimonio. Scot. 4. sent. dist. 30. q. 1. l. F.

202 Int. Vtrum ablutionis & prolationis formae requi-rantur esse simul in Baptismo? Resp. affirmatiue; requiritur enim istorum simultas, quia sic Christus instituit haec duo tamquam unum signum comple-tum ad significandum effectum, ita quod neutrum esset signum sine alio. Scot. 4. sent. d. 6. q. 3. l. A.

203 Int. Qualis simultas inter ista requiritur? Resp. quod non debet esse simultas instantanea,

ideit

id est ultimi instantis prolationis verborum, & ablutionis, sicut volebat quidam Decretista, qui caus. i. q. 1. cap. Detrahe verbum; dicebat aquam non esse Sacramentum, nisi quando conjuncta est cum verbo, scilicet in ultima prolatione formae, & si tunc puer non est in aqua, dicebat non esse baptizatum; non requiritur inquam talis simultas, neque tanta simultas est necessaria, quia Apostoli baptizantes in uno die tria millia hominum, non tem-per cum ultima syllaba formae asperserunt; ita quod aqua tetigerit baptizatum; & ideo talis sim-ultas requiritur, qualis requiritur in actibus hu-manis & est quando homo incipit unum, antequam totaliter finiat alterum, & indifferenter est conuersio. Scot. 4. sent. dist. 6. q. 3. l. B.

204 Int. Vtrum si Sacerdos faceret unam infu-sionem, & deinde inciperet formae verba, & prose-quens secundam infusionem diceret alia verba, es-set sufficiens simultas? Resp. quod dum prolatione non terminetur ante inceptionem ablutionis, vel ablutionis finiatur ante inceptionem prolationis, sem-per talis simultas est sufficiens ad Baptismum. Scot. ibid. l. B.

205 Int. Vtrum aqua possit in aliquo instanti dici Sacramentum? Resp. negatiue, quia aqua nec ante prolationem, nec in prolatione, nec in ultimo in-stanti, & breuiter neque cum verbis, neque sine verbis, sed bene ablutionis in aqua est Sacramentum, quae ablutionis non potest bibis hinc non sequitur, quod

quod Asinus possit bibere Sacramentum, sicut quidam imprudenter tenebat. *Scot. ibid. l. B.*

206 Int. Vtrum sit necessaria eadem similitudine in Sacramento Altaris, scilicet in verbis consecrationis Panis, & consecrationis Vini? Resp. quod non; quia non est talis unitas inter species Panis, & Vini, qualis est in Sacramento Baptismi; nam potest consecrari Hostia sine Vino, & verè tunc continet Corpus Christi, sed verba in Baptismo nihil sunt sine ablutione, sicut nihil est ablutio sine verbis. *Scot. ibid. l. C.*

207 Int. Vtrum quis possit baptizare se ipsum; An requiratur necessarium, quod baptizans sit personaliter distinctus a baptizato? Resp. affirmatiuè, scilicet quod baptizans sit distinctus a baptizato; nam Dominus Iesus baptismi institutor voluit ab alio baptizari, scilicet a Ioanne; Similiter idem Christus Dominus, quando misit Apostolos ad baptizandum, dixit: *dei baptizantes omnes gentes,* vnde baptizantes expressit in secunda persona, baptizandos vero expressit in persona tercia; Probatur etiam, quia Baptismus est spiritualis generatio, vnde sicut in carnali generatione idem non potest esse generans, & genitus, sic in illa spirituali, idem non potest esse baptizans, & baptizatus & habetur *ex iur. de Bapt. & eius effect. cap. 4. Debitum.* *Scot. 4. sent. dist. 6. q. 4. l. A.*

208 Int. Quare Sacerdos non potest dare sibi baptismum, sicut potest sibi dare Eucharistiam?

Reip.

Resp. quod non est par ratio, quia illa suscepitio Eucharistie est bene Sacramentalis, sed non est Sacramentum; at baptismus est Sacramentum, & ideo non potest a se ipso suscipere; & quamvis Sacerdos in utroque sit minister, tamen ministrare Sacramentum Eucharistie non est Sacramentum, quia hoc Sacramentum non consistit in utsu, & in fieri, sed in facto esse, sed ministrare Sacramentum Baptismi est Sacramentum, quia Sacramentum Baptismi essentialeter in utsu, & in fieri consistit. *Scot. ibid. l. B.*

209 Int. Vtrum in baptizante requiratur intentione baptizandi? Resp. affirmariè; oportet enim ministrum habere intentionem respectu actus, quem exercet, prout requiritur in quocumque homine voluntarie agente aliquem actum humanum, propriè loquendo de actu humano, qui scilicet ab homine, vel per intellectum, vel per voluntatem causatur, excludendo actum casualem, & fortuitum. *Scot. 4. sent. dist. 6. quaest. 5. l. B.*

210 Int. Vtrum requiratur intentio finis, propter quem talis actus Baptismi exercetur? Resp. quod si loquaniur de fine ultimo, & remoto, scilicet quod baptizatus sit filius Regni non requiritur in baptizante, quia Paganus baptizans non intendit ordinare illum ad vitam aeternam; si vero loquaniur de fine proximo, scilicet quod baptizatus fiat Christianus, sive membrum Ecclesiae militantis; utique requiritur intentio finis sive sit finis proximi

Opinio

mi

mi in particulari, scilicet ut baptizatus intret in legem Christianorum seruandam, sive in generali, scilicet ut intendat facere circa illum quod intendunt facere Christiani circa suos. *Scot. 4. sent. dist. 6. q. 5. l. C.*

211 Int. Vtrum Paganus baptizando habeat intentionem requisitam ad Baptismum? Resp. quod si Paganus habeat intentionem ad finem Baptismi proximum, non verò remotum, sive in particulari, sive in generali, scilicet intendat baptizatum intrare in legem Christianorum seruandam, vel intendat circa illum facere, quod solent facere Christiani circa suos, tunc habet sufficiētem intentionem, & verè baptizat. *Scot. ibid. l. C. G.*

212 Int. Quare ad Baptismum requiritur intentionis respectū finis proximi, & non respectū finis ultimi? Resp. quia Deus voluit, quod actus Baptismi exercitus à ministro, esset actus humanus; non intelligitur humanus in natura, quia tunc nulla esset differentia inter ablutionem baptismalem, & alias lauationes, sed in quantum est actus alicuius ministri exercentis signum Dei; sic igitur debet intendere finem illius actus, ut est sibi impositus; finis autem ultimus, scilicet ordinare ad vitam aeternam, non est finis illius ut humanus est, & ideo non requiritur intentionis illius finis. *Scot. ibid. l. C.*

213 Int. Vtrum baptizans, seu minister sit instrumentum Dei? Resp. quod quantum ad ablutionem minister est causa secunda, etiam si consideretur ablutio

ablutio ut Sacramentalis; quantum verò ad principalem effectum Baptismi, scilicet gratia, potest dici instrumentum respectū Dei, eo modo, quo agens dispositum dicitur instrumentum respectū perficiēntis. *Scot. ibid. l. F.*

214 Int. Vtrum intentio sit pars Sacramenti? Resp. quod intentio, quæ non est aliquod sensibile, non est quid intrinsicum Sacramenti, sed quid extrinsecum, to tummodo necessarió requisitum ex parte agentis. *Scot. ibid. l. G.*

215 Int. Vtrum cùm ebriosus non habeat perfectum ysum rationis, possit baptizare? Resp. quod si ebriosus est actu ebriosus, & totaliter eius ratio impeditur, tunc non potest baptizare, quia non habet intentionem; si autem non est actu ebriosus, sed solùm inclinatio, tunc quando non est ebriosus, & per consequens non impeditus, potest baptizare. *Scot. 4. sent. dist. 6. q. 5. l. G.*

216 Int. Quotuplex est intentio? Resp. triplex, actualis, habitualis, & virtualis; Intendere actualiter est habere actum elicuum respectū eius, quod intendit; Intendere habitualiter est habere habitum inclinantem illum ad talēm actum; Intendere virtualiter est intendere aliquid virtute alicuius intentionis prius actualiter habitare, qua quis facit omnia ex illa tamquam ex radice. *Scot. 4. sent. dist. 6. q. 6. l. A.*

217 Int. Vtrum in baptizante requiratur intentionis actualis? Resp. quod non requiritur intentionis actua-

actualis, quia non minus sufficit in ministro intentio ad merendum, quam ad Sacramentum conferendum; ad merendum autem non requiritur intentio actualis, quia distractus in opere incepto meritorio etiam meretur, sicut potest dici de illo, qui intendit ire ad S. Iacobum, & de Martyre intendente habere martyrium; sic igitur ad conferendum Sacramentum Baptismi non semper requiri intentio actualis. *Scot. ibid. l. A.*

218 Int. Quare non semper requiritur intentio actualis? Resp. quia est valde difficile, si non impossibile, illam habere; hinc Deus non obligauit hominem ad nimis difficile, sicut est non dilrahī; ut dicit *D. August. cap. 3. de lib. Arbitr.* Non est in posse state nostra quin visis tangamur. *Scot. ibid. l. C.*

219 Int. Vtrum sufficiat intentio habitualis in baptizante? Resp. minimè, quia talis intentio habitualis non est sufficiens, ad hoc ut aliquis actus sit humanus, sicut est actus baptizandi; nam sicut habens habitum inclinatem ad desiderium sanitatis, si curatur non intendens sanitatem, sed intendes ludum, tunc non dicitur consequi sanitatem per aliquem actum humanum, sed fortuite, & casualiter, non magis, quam si non habuisset intentionem ad sanitatem; sic esset in casu. *Scot. 4. sent. d. 6. q. 6. l. C.*

220 Int. Vtrum sufficiat intentio virtualis? Resp. affirmatiuē, hoc est, quod prius habuerit intentionem actualem, ex qua descendit postea actus bapti-

prizandi, sive in actuali baptismatione habeat actu intentionem actualem, sive non, dummodo non interueniat actus contrarius voluntatis. *Scotus ibid. l. D.*

221 Int. Si intentio actualis non est tunc, neque alia est quae imp̄eret actum baptizandi, quomodo aliquis effectus potest ad illam reduci? Relp. quod voluntas habet volitiones suas ordinatas, scilicet finis & eorum, quae sunt ad finem & cum aliquem volitionis actum emisit, & imperauit actum potentiae inferioris correspondentis, potest ille actus imperatus manere, licet non remaneat volitus, sive intentio ad finem, & ad media, & sic dum manet ille actus inferior imperatus, voluntate quantumcumque distracta, dicitur manere intentio virtualis quae sufficit. *Scot. ibid. l. E.*

222 Int. Vtrum Baptismus possit reiterari, ita quod si homo bis baptizaretur, in secundo baptismo acquirat gratiam? Resp. negatiuē, & habetur de *Consecr. diff. 4. can. 108.* Rebaptizare hereticum hominem, qui hec sanctitatis signa suscepit, quia Christiana tradidit disciplina, omnino peccatum est; Rebaptizare autem Catholicum, immensissimum scelus est, & nulla ratio est, nisi quia Deus sic instituit; & rationabiliter, quia peccatum originale, contra quod est institutum hoc Sacramentum, non potest iterum contrahi, sic neque remedium suscipit. Similiter si posset replicari, esset hoc maximum incertum delinquendi, cum frequenter plenam intentionem

sionem peccatorum posset habere, & quamuis reite-
tur poenitentia, quae est remedium relabentium,
tamen illa non est sine magna pena soluenda pro
peccato, quod non possit dici de Baptismo. *Scot. 4.*
sent. dist. 6. q. 7. l. ant. A. B.

223 Int. Quænam est pena reiterantium Baptis-
mum? Resp. quod tam suscipiens, quam conferens,
si scienter faciant, sunt irregulares, & habetur *Ex-
tra de Apostatis*, c. 2. *Ex literarum tuarum. Scot. 4.*
sent. dist. 6. q. 8. l. B.

224 Int. Vtrum ignorantia iuris excusat vtrum-
que? Resp. quod loquendo de ignorantia iuris Di-
vini, ac iuris Canonici prohibentis Baptismum
reiterari, non excusat nec à peccato, nec à pena in-
fligenda pro eo. *Scot. ibid. l. A.*

225 Int. Quisnam potest dispensare ab irregula-
ritate sic contracta per reiterationem Baptismi?
Resp. quod si irregularitas est publica, dispensatur
per Papam, si fuerit occulta, forte per Episcopum
dispensatur. *Scot. ibid. l. B.*

226 Int. Vtrum si per dubium fiat Baptismi rei-
teratio, incurritur irregularitas? Resp. quod si du-
biu[m] fuerit verisimile, & in reiteratione vtatur
minister forma, qua solet adhiberi in dubijs, non
incurritur. *Scot. ibid. l. B.*

227 Int. Vtrum suscipiens ignoranter bis Baptis-
mum sit irregularis? Resp. affirmatiè, patet de
*Consecr. dist. 4. can. 117. Qui bis ignoranter, ubi die-
gitur: Qui bis ignoranter baptizati sunt, non indi-*
gnoscentur.

gent

gent pro eo paenitere, nisi quod secundum *Canones ordi-
narii* non possunt, nisi aliqua magna necessitas cogat:
quod intelligitur de ignorantia facti, non de igno-
rantia iuris, quia tunc oportet paenitere; sed etiam
tunc requiritur dispensatio, quæ faciliter conceditur.
Scot. ibid. l. B. C.

228 Int. Vtrum Baptizans, sed ignorans paruu-
lum prius esse baptizatum fiat irregularis? Resp.
minimiè, quia non tenetur quicunque Sacerdos
facere strictam inquisitionem, an vetula paruulum
prius baptizauerit in domo. *Scot. ibid. l. B.*

229 Int. Vtrum ignorantia facti excusat ab illa
pena? Resp. affirmatiè, dummodo non sit crassia,
vel trufatica, sed probabilis, quia sic totaliter excus-
sat conferentem a pena illa, & suscipientem. *Scot. 4.*
dist. 6. q. 8. l. B. C.

230 Int. Vtrum in Baptismo imprimatur chara-
cter? Resp. affirmatiè, quamvis non possit hoc
probari, neque per rationem naturalem, neque
in vniuersali, & à priori: neque propter finem, ne-
que in particulari, vt per experientiam alicuius
actus, neque ex manifestè creditis, sed solum per
auctoritatem Ecclesie; tamen non repugnat ipsi
animæ habere talē formam, neq; repugnat Deo
ipsi animæ talē formam imprimere. *Scot. 4. sent.
dist. 6. q. 9. l. H. I.*

231 Int. Quid est Character? Resp. quod Chara-
cter est quoddam spirituale impressum a Deo susci-
pienti Sacraumentum non iterabile. *Scot. ibid. l. B.*

ad 82

31. Q.

232 Int.

232 Int. Quot sunt proprietates Characteris? Resp. quinque prima, est forma assimilativa, hinc baptizati dicuntur similes; secunda distinctiva, quia facit distinguere baptizatum a quocumque non baptizato; tercia rememorativa, quia rememorat Sacramentum suscepit; quarta conformativa, quia conformat suscipientem Christo, cuius Sacramentum suscipitur; quinta obligativa, quia obligat eo modo, quo suscipiens per talem susceptionem obligatur. *Scot. ibid. l. B.*

233 Int. Character est ne gratia, vel aliqua virtus infusa? Resp. minimè, quia virtutes Theologicae non semper imprimuntur suscipienti Sacramentum irreiterabile, ut in falso suscipiente ordinem, vel Confirmationem: Character autem semper imprimitur, loquendo de non simpliciter falso; Similiter virtutes Theologicae, & gratia sunt debiles, ut patet de illo, qui mortaliter peccat, at Character est indelebilis, ut communiter tenetur a Doctoribus, ideo non potest esse virtus Theologica, vel gratia. *Scot. ibid. l. C.*

234 Int. Vtrum Baptismus Ioannis conferebat, sic imprimebat Characterem suscipienti? Resp. negatiue, & ideo baptizati Baptismo Ioannis debebant iterum baptizati Baptismo Christi. *Scot. ibid. l. F.*

235 Int. Vtrum Character possit deleri? Resp. quod potest deleri a Deo; nulla enim est contradictione, quod forma aliqua creata possit deleri. *Scot. sent. dist. 6. quest. 9. l. G.*

236 Int.

236 Int. Quomodo Character est indelebilis, si potest deleri? Resp. quod est indelebilis de potentia, & virtute aliqua naturali, & creata, & pariter de potentia Dei ordinatis; Deus enim ordinavit nullam formam supernaturalem deleri, nisi per aliquod demeritum inhaerens anima; at cum respectu Characteris delendi nulla sit causa demeritoria, sequitur, quod sit indelebilis, quamvis sit de lebilis de potentia Dei absoluta, qui illum creauit. *Scot. ibid. l. N. P.*

237 Int. Est ne aliqua congruentia ad probandum, imprimi Characterem in anima per Baptismum? Resp. affirmatiue; congruit namque receptum in familia Christi distinguere ab alio non recepto propter aliquod intrinsecum sibi, & licet Christus possit distinguere sine tali intrinseco, tamen perfectior est distinctio eius, & in se, & in comparatione ad omnem Ecclesiam, militantem scilicet, & triumphantem, si fiat talis distinctio per aliquam formam intrinsecam manentem, quam si talis distinctio non fiat, quod bene facit Character, quem ponunt omnes in baptizato. *Scot. ibidem l. I.*

238 Int. Quænam est differentia inter gratiam, & Characterem? Resp. quod gratia est forma, & Character est veluti quoddam dispositivum, ad formam, & ideo Character naturaliter præcedit gratiam, que dispositio datur ex parte suscepitionis, quia est forma prior, sine qua non recipitur forma posterior. *Scot. ibid. l. K. L*

239 Int.

239 Int. In Circumcisione imprimebatur ne Character? Resp. affirmatiū, quia Circumcisio ita erat prima Ianua salutis in lege Mosaica, sicut Baptismus in lege Euangelica. *Scot. ibid. l. O.*

240 Int. Vtrum per Baptismum imprimebatur circumcisio talis Character? Resp. affirmatiū, nec est aliqua repugnantia, quia Character est forma relativa, & duas relationes possunt esse in eodem subiecto. *Scot. 4. sent. dist. 6. q. 9. l. O.*

241 Int. Vtrum sit aliqua differentia inter utrumque Characterem? Resp. potest dici, quod differant sicut perfectum ab imperfecto, & sicut gratia Circumcisiones differt a gratia Baptismi, & tunc potest dici quod in susceptione Baptismi non imprimebatur Circumcisio nouus Character perfectus, sed primus perficiebatur per secundum. *Scot. ibid. l. O.*

242 Int. Vtrum Character sit dispositio proxima ad fidem, vt fides est? Resp. negatiū, sed bene est dispositio ad illam perfectionem, quae principaliter conformat totam animam Deo, quae perfectio est gratia, quae est eadem cum charitate, & in voluntate. *Scot. 4. d. 6. q. 11. l. B.*

243 Int. Vtrum Character sit forma absoluta? Resp. potest dici, quod sit forma absoluta, & forma respectiva, quamvis neutra pars possit aliqua ratione naturali probati; forma absoluta, quia Character est dispositio ad gratiam, quae est forma absoluta; nam dispositio videtur esse eiusdem ge-

ncris

neris cum forma, ad quam disponit; & forma respectiva, sive respectus extrinsecus aduoniens ipsi animae causatus a Deo immediate in susceptione Sacramenti interibilis. *Scot. 4. sent. dist. 6. quest. 10. l. A. G.*

244 Int. Quare tantum sunt tres Characteres, & non plures; sicut plura tribus sunt Sacra menta? Resp. quia tantum per tria Sacra menta habetur gradus determinatus in familia Christi, quod patet per simile in ipsis politijs mundanis; sicut enim in familia Principis, nec qui comedit, nec qui reconciliatur post offendam, neque qui multiplicat personas habet gradum in illa, sed bene qui recipitur in familia Domini, qui constituitur miles ad defendendum Rempublicam, & qui constituitur supremus sub Domino ad instituendum inferiores, iti habent gradus; sic in Ecclesia, quia per Baptismum ascribitur quis familiae Christi, miles per Confirmationem, & per ordinem constituitur Christianus praepositus sub Domino ad introducendum alios in Ecclesiam, & Pater, & Pastor ad dirigidum, & instruendum eos, iti habent in Ecclesia gradum, & sic in humana politica illos tres gradus non congruit reiterari, sic non congruit reiterari istos, scilicet Baptismum, Confirmationem, & Ordinem, quae tria Sacra menta illos tres gradus constituant. *Scot. 4. sent. d. 6. q. 10. l. K.*

245 Int. Quomodo iti tres Characteres distinguuntur

guuntur inter se? Resp. quod si Character ponetur pro forma absoluta, isti tres distinguerentur se ipsis, idest intrinsecè per propriam formam, sic etiam si ponatur Character pro respectu, licet ab extrinseco extrinsecè distinguuntur, tamen formaliter se ipsis distinguuntur. *Scot. ibid. l. I.*

246 Int. Vtrum Character sit in essentia animæ, vel in potentia? Resp. quod est in potentia, scilicet in voluntate, quia cum sit dispositio ad gratiam, est in eadem potentia, in qua est gratia; dispositio enim est in subiecto, in quo est forma; similiter Character est signum obligatorium anime ad Deum; rationabiliter igitur debet esse in illa potentia, cuius est primo obligari, vel esse rationem obligandi, sicut est voluntas. *Scot. 4. sent. dist. 6. q. 11. l. B.*

DE CONFIRMATIONE

TIT. III.

N. Quid est Confirmation? Resp. Confirmation, seu Sacramentum Confirmationis est vñctio hominis aliqualiter cōsentientis, vel libero arbitrio numquam usi, facta in fronte in figura Crucis cū Christate sanctificato, & hoc a ministro idoneo simul cum intentione debita in vngente,

gente, & verba certa proferente, significans efficaciter ex institutione Diuina vñctionem animæ per gratiam roborantem ad confitendum cum constantia fidem Christi. *Scot. 4. sent. dist. 7. q. 1. l. A.*

2 Int. Quotuplex est materia Sacramenti Confirmationis? Resp. duplex, proxima scilicet, & remota, materia proxima est vñctio facta in fronte in figura Crucis cum Christate sanctificato; materia vero remota est Christi compositum ex oleo oliuæ, & balsamo sanctificatum specialiter ab Episcopo, vel ab alio, cur talis sanctificatio potest committi. *Scot. ibid. l. A.*

3 Int. Quenam est forma talis Sacramenti? Resp. est hæc; Signo, vel configno te signo Crucis, confirmo te Christate salutis, vel sanctificationis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen. *Scot. ibid. l. B.*

4 Int. Quisnam est suscipiens huius Sacramenti? Resp. est homo viator aliqualiter consentiens; & debet intelligi sicut in definitione Baptismi; sed cum hac differentia, quia hic suscipiens suscepit vñctionem secundum determinatam partem corporis, scilicet in fronte, sed in Sacramento Baptismi hoc non determinatur. *Scot. ibid. l. B.*

5 Int. Quisnam est idoneus Minister? P. esp. Minister est Episcopus, vel alius, cui committi potest talis actus. *Scot. ibid. l. B.*

6 Int. Vtrum communis Sacerdos possit confirmare? Resp. negatiuè, quia competit solis Episcopis;